

Rolfsted Sogns Lokalhistoriske Forening 2005

Billedet er fra 1922. Lastvognen er en Buick model 1921, som tilhørte vognmand Peter Nielsen (nr. seks fra venstre).

Mindeord

af Folke Degnemark Larsen

Fredag d. 3. december døde Astrid Madsen 66 år gammel efter lang tids sygdom. Astrid var født og opvokset i Ferritslev som yngste datter af Johanne og Marius Pedersen. Et efterskole- og højskoleophold samt nogle år i huset var den retning, som man tog dengang, således også for Astrid. I 1958 blev hun gift med Arne Madsen, og de bosatte sig på Kildehøj, Ørbækvej 98, hvor de bl.a. drev frilands-gartneri, senere blomsterkultur. Efter Arnes død i 1993 blev Astrid boende indtil 2002. Kræfterne var ikke de samme mere, så hun flyttede ned ad bakken til det mindre hus, Ørbækvej 100, hvor hun boede de sidste år.

Da den daværende Borgerforening i 1980 kom med forslag til en lokalhistorisk forening, var Astrid med sin interesse og kendskab til det lokale med på ideen. Astrid blev foreningens første formand og beklædte denne post indtil 1987, hvor hun ønskede at udtræde af bestyrelsen.

I 1990 blev Astrid atter indvalgt i bestyrelsen, men ønskede kun at være medlem uden portefølje.

Sammen med hende sad jeg i bestyrelsen fra 1990 – 2003 og oplevede hende som en god kollega, der stille og roligt deltog i møderne, kom med forslag og lune bemærkninger og øste af sit livs lokale kendskab, der rakte langt tilbage.

I 2003 ønskede Astrid meget mod sin vilje igen at udtræde af bestyrelsen et år før hun var på valg, men pga. sin sygdom følte hun ikke at kunne udfylde en bestyrelsespost tilfredsstillende.

Astrid deltog i næsten alle arrangementer, som Lokalhistorisk Forening afholdt, men efter sin fratreden magtede hun ikke mere. Dog fandt hun stadig ting frem, der kunne have interesse for arkivet, og fortsatte på den måde til det sidste.

Æret være Astrid Madsens minde!

Et Mord i Ferritslev

I arkivet har vi fundet en 90 år gammel drabssag frem.

Thomas Johannes Petersen bliver født i Nyborg den 15. januar 1884. Han er søn af uldhandler Jørgen Petersen og Kirsten Isaksen. Drengen, som vi her kalder Johannes, vokser op, bliver gift med Dorthea Marie Kjær, og sammen får de to børn. Johannes bliver ansat på Ferritslev Savværk, og omkring 1908 bliver han bestyrer.

Savværket var dengang primitivt og i forfalden stand, men Johannes udviste lederevner og havde fået overdraget driften af savværket, og ved hårdt arbejde blev det nu en god forretning. Han leverede alt savværksarbejde, særlig bygningstømmer, fx tømmer til Skovsgård, da gården brændte. Han leverede meget til Odense Kanal og Nakskov Havn. Derfor var der en del mænd ansat. En af dem skulle passe dampkedelen. Han hed Peter Jørgensen.

Peter Jørgensen, der var først i 40-erne, boede i Fraugde-Kærby og havde kone og syv børn, og hvad der ikke var usædvanligt, han cyklede hver dag til savværket. Hans far var ledvogter på Sjælland. Peter Jørgensen var blandt arbejdskammeraterne kendt som en flittig og omgængelig kammerat, når blot han var ædru.

Om fredagen fik arbejderne udbetalt ugens løn, og Peter var den næste dag ofte under indflydelse af spiritus, hvilket gjorde ham noget umedgørlig og hidsig. Lørdag den 21. november 1914 havde han fundet snapseflasken frem for mange gange, så Johannes opfordrede ham, som han havde gjort ved flere andre lejligheder, til at begive sig på vej hjemad. Fyrbøder Peter Jørgensen blev netop den dag stærkt ophidset og ytrede noget om, at nu ville han ikke være ”dreng” længere på savværket. Hertil svarede Johannes, at ”han næppe egnede sig til at være dreng for nogen”, og bad ham endnu en gang om at påbegynde hjemturen. Det ene ord har sikkert taget det andet, for det endte med at savværksbestyreren skar igennem med bemærkningen om,

at nu kunne han blive borte, og ”denne gang skulle det være alvor.” Det var ikke første gang, at Peter var blevet afskediget, men hver gang havde Johannes taget ham til nåde igen.

Peter, der havde lidt penge til overs, gik nu hen i Brugsforeningen og købte en flaske brændevin. Da han desuden mente at have penge til gode, stillede han først på eftermiddagen atter op på savværket, endnu mindre ædru end før, og forlangte sit tilgodehavende. Der blev afregnet, og Johannes bemærkede at ”så var de færdige med hinanden”.

Peter, der nu erkendte sin arbejdsløshed, gik ud i maskinrummet og åbnede for kedelvandet med det resultat, at det kogende vand løb ud i fyrgraven. Hidkaldt af dampen, der stod op gennem taget, opdagede Johannes, hvad Peter lige havde gjort. Mens Johannes i første omgang gik i gang med at forhindre ødelæggelsen af kedlen, forlod den nu definitivt arbejdsløse mand savværket og gik over mod Sønderskoven.

Johannes, der havde en formodning om, at Peter ikke havde afreageret nok og muligvis befandt sig på vej over mod skoven for at sinke de skovarbejdere, der slæbte træ ud af skoven, besluttede selv at gå samme vej. End ikke hans bekymrede kone kunne forhindre den beslutning. Her traf de to mænd hinanden, men hvad savværks-bestyreren ikke vidste var, at Peter foruden at have købt snaps havde hentet en bøsse, som var skjult under frakken. Et skud må være faldet, men her mangler vidner.

En kusk på vej fra savværket er den første der kommer til åstedet. ”Skynd dig at køre hjem og hent lægen. Han har skudt mig,” meddeler Johannes og forsøger at løbe ud af skoven, men falder og må bæres ind i det nærmeste hus.

Kort tid efter ankommer læge Gylling og må konstatere, at en kugle har fremkaldt en kraftig lungeblødning. Der bliver straks ringet efter en sygebil, og Johannes bliver kørt til Odense Sygehus. Han har det nu meget dårligt, og kl. 20 afgår han ved døden.

Han blev 32 år og efterlader sig to børn, der på drabs-tidspunktet er tre og seks år gamle.

Peter Jørgensen bliver arresteret, og allerede dagen efter bragt i grundlovsforhør. Under forhøret kommer det frem, at Peter ikke havde haft til hensigt at dræbe bestyreren.

Mordvåbnet var en ganske almindelig salonbøsse, som han i længere tid havde haft hængende på savværket. Da han blev bortvist, hentede han først bøszen og tog derefter sin cykel. I et nærliggende hus, hvor to af savværksarbejderne boede, skilte han kolben fra geværet for bedre at kunne skjule det under frakken. Projektilet havde fået affilet spidsen, så det nærmest måtte betragtes som en dum-dum-kugle. Da Johannes passerede huset, passede Peter Jørgensen ham op, og netop da de var kommet ind i skoven, skød han på kort afstand mod den uforberedte savværksbestyrer.

Efter udåden drev Peter Jørgensen pralende rundt og fortalte til alle, han mødte, at det var ham der havde skudt bestyreren. Bestyreren var, påstod han, fulgt efter ham ind i skoven, og her havde bestyreren bebrejdet ham, at han havde lukket dampen ud af kedlen. Under det efterfølgende skænderi havde Johannes givet ham en på øret. Straks derefter havde han taget bøszen og skudt mod bestyreren.

Da sognefogeden kom for at anholde ham, havde han brugt mund, men fulgte dog godvilligt med. I en bil førtes han til arresten i Odense. Måske begyndte han allerede på vej til arresten at forstå, hvilken ulykke han havde bragt de to familier i.

Kl. 14 den 27. november 1914 blev Johannes Petersen begravet fra Rolfsted Kirke.

Kilder: Nyborg Avis fra d. 23. november 1914.

Endnu en aviskopi fra en Nyborg-avis. Samme dato

Dødsannonce fra et af bladene. Dateret 22. nov. 1914.

Kirkebogsudskrift.

Arrangementer i det nye år:

"Jensen om H.C. Andersen"

I Ferritslev Fritidshus fredag d. 28. januar 2005 kl. 19.30 i samarbejde med Ferritslev Fritidshus og Familie og Samfund. Hør om andre sider af H.C. Andersen. Billetpriis incl. øl eller vand i pausen: Medlem af en af de tre foreninger: kr. 70. Ikke-medlem: kr. 90.

Generalforsamling tirsdag den 19. april 2005 kl. 19.30 i Ferritslev Fritidshus. Efter generalforsamlingen fortæller Chr. Rasmussen, Ferritslev, om **"livet som landpost og de oplevelser der fulgte"**. Foreningen giver kaffen.

Alle er velkomne til vores arrangementer.

Ferritslev savværk.

Omkring 1890 byggede godsejer Sehestedt Juul på foranledning af skovridder Mørk-Hansen Ferritslev Savværk. Det blev bygget på et grusareal på samlet 6-7000 kvadratmeter. Det var i begyndelsen ret primitivt, men blev senere ombygget, først i 1902 og igen 1915-16. Indtil 1927 blev det drevet af 5-6 forskellige forpagtere. I 1927 blev der dannet et interessentskab med en bestyrer, Johs. Jensen, der også skød penge i det. Det blev lavet for at udvide savværket, så det bedre kunne udnytte det træ der blev fældet i skovene, omkring 6000 rummeter grantræ. Året efter udvidedes savværkets areal med et stykke jord, der hørte til Ferritslevgård. Der havde tidligere ligget en lille fæstegård, men nu fremstod stedet nærmest som vildnis. Arealet kom nu op på ca.2 tdl. Der blev senere lejet jord samt et stykke byjord til mere lagerplads. Dette skete under

Johs. Jensens ledelse. I den følgende tid fortsatte forbedringerne.

Uddrag fra Th. Thaulow: Stamhuset Raunholt-Nislevgaard-Hellerups Godshistorie – 1957.

Billedet er taget ca. 1935. Savværket mod Sønderskoven, Ørbækvej til venstre med vejtræer.

Billedet er fra 1923-24. Fra venstre ses savværksejer (?) C.T.P. Jensen, Emil Jensen, Peder Pedersen, Chr. Jensen, Hans Poulsen og Jacob Jensen.

Brug af arkivet?

Arkivet har i 2005 åbent den første tirsdag i måneden fra kl. 15 – 17 undtagen i skolernes ferier og på helligdage samt efter aftale med Arne B. Pedersen, tlf. 65981274, bedst mellem 18 og 19, evt. besked på telefonsvarer. Adressen er Rolfsted Skole, Skolevej 16, over for kontoret neden for trappen. Alle er velkomne. E-mail: rolfstedarkivet@yahoo.dk

Kontingent.

Kontingentet er fortsat 40 kr. for enkeltmedlemmer og 80 kr. for hele husstanden. Vedlagte indbetalingskort bedes benyttet inden 1. marts, men man kan evt. betale direkte til kassereren ved arrangementer, eller i arkivets åbningstider. Ved netbetaling bedes påført medlems-nummer.

Bestyrelsen for Lokalhistorisk Arkiv og Forening:

Folke Degnemark Larsen, formand	65981696
Arne B. Pedersen, arkivleder	65981274
Ellen Larsen, næstformand	65972137
Gerner Hansen, sekretær	65981932
Jørgen Hansen, kasserer	65982142

PRØV

Kig ind til os...

Vi vil gerne være dit nye pengeinstitut.

I Sparekassen Faaborg er vi lokale og lige i nærheden, så det er let at komme i kontakt med os.

Med din egen personlige rådgiver, er du et kendt ansigt, så du ikke skal forklare det hele om og om igen.

Du skulle prøve os!

**Sparekassen
Faaborg**

- en levende del af Fyn

Ferritslev

Ørbækvej 78 · 5863 Ferritslev
Tlf. 63 90 80 80 · Fax. 63 90 80 88
ferritslev@sparekassenfaaborg.dk

Åbningstider:

mandag - onsdag	12.30-16.00
torsdag	12.30-17.30
fredag	12.30-16.00

Alle dage 9.30-12.00 efter aftale